پند و اندرزهایی به مجاهدین

به قلم:

ابو عبدالله مهاجر

ترجمه:

ابو عبدالله سلفی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمه مترجم

بسم الله والحمد لله والصلاه والسلام علی رسول الله صلی الله علیه و سلم و علی اله و صحبه و من تبعهم بإحسان الی یوم الدین ، اما بعد:

هر شخص مسلمانی نیاز به تزکیه و اصلاح اعمال ظاهری و باطنی دارد اعمال قلب و جوارح و اگر به آن نپردازد زندگی برای او معنایی ندارد و اگر اهل عبادت هم باشد عباداتی بی روح انجام میدهد

پیامبر اکرم ﷺ میفرماید: " أَلاَ وَإِنَّ فِي الْجَسَدِ مُضْغَةً إِذَا صَلَحَتْ صَلَحَ الْجَسَدُ كُلُّهُ وَإِذَا فَسَدَتْ فَسَدَ الْجَسَدُ كُلُّهُ أَلاَ وَهِيَ الْقَلْبُ " [متفق علیه]

«خبر دار همانا در جسد یک تکه گوشت است که اگر او صالح شد تمام جسد و بدن سالم میشود و اگر او فاسد شد تمام جسد را فاسد میکند خبر دار که همانا او قلب است.»

برای همین می بینیم که سلف امت به تزکیه ظاهر و باطن خود اهتمام می کردند و اگر خطا کوتاه از آنها سر میزد آن را از مهلکات میپنداشتند و بر انجام آن آرامش نداشتند تا اینکه آنرا جبران نکنند.

انس رضی الله عنه میفرماید: " إِنَّكُمْ لَتَعْمَلُونَ أَعْمَالاً هِيَ أَدَقُّ فِي أَعْيُنِكُمْ مِنَ الشَّعَرِ، إِنْ كُنَّا نَعُدُّهَا عَلَى عَهْدِ النَّبِيِّ ﷺ الْمُوبِقَاتِ " [رواه البخاری]

«شما ها، اعمالی انجام میدهید که در چشمان شما ریزتر از مو است (آنرا چیزی به حساب نمی آورید) و ما آنرا در عهد پیامبر اکرم ﷺ از مهلکات میشمردیم.»

و ابن ابی ملیکه رحمه الله میگوید: " أَدْرَكْتُ ثَلاَثِينَ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ ﷺ كُلُّهُمْ يَخَافُ النِّفَاقَ عَلَى نَفْسِهِ " [بخاری تعلیقا]

«سی نفر از اصحاب پیامبر ﷺ را یافتم که همگیشان از نفاق بر نفس خود میترسیدند»

سبحان الله ، حال آن قوم با عزت را نگاه کن و حال امروزیان را.

برای همین علت هیچ مسلمانی نباید از تزکیه نفس خود غافل باشد فضلاً از اینکه آن شخص مجاهد باشد، زیرا یک شخص مجاهد نه تنها با کفار می جنگد ، بلکه شمشیر خود را هم متوجه شیاطین و نفس اماره خود کند تا باید بر آنها هم پیروز شود ، و اگر از این امر غفلت ورزد نفس او متوجه فتنه ها میشود ، اگر مجاهدی را دیدی که بدون عذر شرعی از جنگ فرار می کند بدان که قلب و جوارح او اصلاح نشده است ، و از آن غافل بوده که چنین شده است،

و اگر یک مومن مجاهد را یافتی که تنها در معرکه استقامت میکند بدان که او به تزکیه خود اهتمام کرده است ، و بر همین مثال قیاس کن ای برادر من نفس خود را که در چه رتبه ایی قرار دارد ، تا لاقدر الله از گروه هالکین قرار نگیریم، برای همین این رساله شیخ ابو عبدالله مهاجر را ترجمه کردم تا هر برادر مسلمان و خصوصا برادران مجاهد به آن اهتمام کنند.

الله متعال به همه مومنین توفیق اعمال صالحه و اخلاص در قول و عمل عطا کند .

❀ ابو عبدالله سلفی ❀

ارض شام ۲۶ رجب المرجب

* * *

مقدمه مؤلف

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلاَ مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يُضْلِلْ فَلاَ هَادِيَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ ، أَمَّا بَعْدُ:

پیامبر اکرم ﷺ میفرماید: " الدِّينُ النَّصِيحَةُ " قُلْنَا لِمَنْ قَالَ: " لِلَّهِ وَلِكِتَابِهِ وَلِرَسُولِهِ وَلأَئِمَّةِ الْمُسْلِمِينَ وَعَامَّتِهِمْ " [رواه مسلم]

«دین نصیحت است.» گفتیم: برای چه کسی؟ گفت: «برای الله ، و کتابش، و رسولش ،و ائمه مسلمانان و عموم مسلمانان.»

برای همین این پندها را برای برادران مجاهدم جمع کردم و از الله متعال مسئلت دارم اینکه به من و آنها با اینها نفع برساند در دنیا و آخرت

* * *

برادر مجاهد! بر تو لازم است که در قول و عمل اخلاص داشته باشی

الله متعال میفرماید: ﴿وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ﴾ [البيّنة_٥]

«و آنان فرمان نیافتند جز اینکه خدا را بپرستند در حالی که دین خود رابرای او خالص گردانند.

و میفرماید : ﴿أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ﴾ [الزمر_٣]

«آگاه باشید که دین خالص از آن خداست.»

و امام عمر رضي الله عنه میفرماید: از پیامبر اکرم ﷺ شنیدم که فرمود: " إِنَّمَا الأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ، وَإِنَّمَا لِكُلِّ امْرِئٍ مَا نَوَى، فَمَنْ كَانَتْ هِجْرَتُهُ إِلَى دُنْيَا يُصِيبُهَا أَوْ إِلَى امْرَأَةٍ يَنْكِحُهَا فَهِجْرَتُهُ إِلَى مَا هَاجَرَ إِلَيْهِ "

[متفق علیه]

«مدار اعمال به نیتها بستگی دارد ، و برای هر شخص همان است که نیت کرده است ، هر شخصی که نیت او هجرت به دنیا باشد یا به سوی زنی که او را نکاح کند ، هجرت او به همان بوده است.»

و ابو موسی اشعری رضي الله عنه میگوید: جَاءَ رَجُلٌ إِلَى النَّبِيِّ ﷺ فَقَالَ: الرَّجُلُ يُقَاتِلُ لِلْمَغْنَمِ، وَالرَّجُلُ يُقَاتِلُ لِلذِّكْرِ، وَالرَّجُلُ يُقَاتِلُ لِيُرَى مَكَانُهُ، فَمَنْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ قَالَ: "مَنْ قَاتَلَ لِتَكُونَ كَلِمَةُ اللَّهِ هِيَ الْعُلْيَا فَهُوَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ" [متفق علیه]

شخصی به پیش پیامبر اکرم ﷺ آمد و گفت شخصی برای غنیمت می جنگد و دیگری برای اینکه از او تمجید و یاد شود ، و شخصی دیگر برای اینکه مکانش را نشان دهد (قوت و شجاعت) چه کسی از اینها در راه الله متعال است؟ فرمود: «هر کس بجنگد که کلمه الله متعال بزرگ شود او در راه الله متعال است.»

برادر مجاهد! الله متعال در دو آیه از کتاب کریم خود بیان داشته است که چه چیزی بر تو لازم است هنگامی که با دشمن رو به رو میشوی.

الله متعال میفرماید: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقِيتُمْ فِئَةً فَاثْبُتُوا وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ [الأنفال_۴۵]

«ای کسانی که ایمان آورده اید! هنگامی که با گروهی (از دشمن) روبرو شدید, پایدار (و ثابت قدم) باشید, و خدا را بسیار یاد کنید, تا رستگار شوید.»

﴿وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ وَاصْبِرُوا إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ﴾

[الأنفال_۴]

«و خدا و پیامبرش را اطاعت کنید, و با همدیگر نزاع نکنید, که سست شوید, و قوت (و مهابت) شما از میان برود, وصبر کنید, بی گمان خداوند با صابران است.»

❖ امر اول: به پایدار بودن است و از آنچه که تو را بر آن کمک می کند

۱- اجتناب از گناهان و کثرت طاعات انجام دادن:

الله متعال میفرماید: ﴿وَمَا أَصَابَكُم مِّن مُّصِيبَةٍ فَبِمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ وَيَعْفُو عَن كَثِيرٍ﴾ [الشوری_۳۰]

«و هر مصیبتی که به شما رسد, به خاطر کارهایی است که انجام داده اید, و (خداوند) از بسیاری (گناهان) در می گذرد.»

و میفرماید: ﴿وَلَيَنصُرَنَّ اللَّهُ مَن يَنصُرُهُ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ﴾ [الحج_۴۰]

«و به راستی خداوند کسی که او را یاری دهد(کسی که دین الله را یاری دهد) یاری می کند، همانا خداوند نیرومند و چیره است»

و میفرماید: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَنصُرُوا اللَّهَ يَنصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ﴾ [محمد_٧]

«ای کسانی که ایمان آورده اید! اگر (دین) خدا را یاری کنید, (خداوند) شما را یاری می کند و گامهایتان را (ثابت و) استوار می دارد.»

٢- توکل بر اللّه متعال:

الله متعال میفرماید: ﴿إِن يَنصُرْكُمُ اللَّهُ فَلَا غَالِبَ لَكُمْ ۖ وَإِن يَخْذُلْكُمْ فَمَن ذَا الَّذِي يَنصُرُكُم مِّن بَعْدِهِ ۗ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ﴾ [آل عمران_١٦٠]

«اگر خداوند شما را یاری کند،هیچ کس بر شما پیروز نخواهد شد، و اگر شما را به خود واگذارد (و یاریتان نکند) پس چه کسی بعد از او شما را یاری خواهد کرد؟ و مؤمنان باید تنها بر خدا توکّل کنند.»

و الله متعال میفرماید: ﴿قَالَ رَجُلَانِ مِنَ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمَا ادْخُلُوا عَلَيْهِمُ الْبَابَ فَإِذَا دَخَلْتُمُوهُ فَإِنَّكُمْ غَالِبُونَ ۚ وَعَلَى اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ﴾ [المائدة_٢٣]

«دو تن از مردانی که (از خدا) می ترسیدند و خداوند به آنها نعمت ارزانی داشته بود گفتند: "شما از دروازه بر آنان داخل شوید پس هنگامی که وارد شدید، قطعاً شما پیروز خواهید شد، و بر خدا توکل کنید؛ اگر ایمان دارید".»

و الله متعال میفرماید: ﴿قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِن قَوْمِهِ لَنُخْرِجَنَّكَ يَا شُعَيْبُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَكَ مِن قَرْيَتِنَا أَوْ لَتَعُودُنَّ فِي مِلَّتِنَا ۚ قَالَ أَوَلَوْ كُنَّا كَارِهِينَ﴾ [الأعراف_٨٨]

«اشراف (وبزرگان) از قوم اوکه سرکشی می کردند, گفتند: «ای شعیب! قطعاً تو و کسانی را که با تو ایمان آورده اند, از شهر (و دیار) خویش بیرون خواهیم کرد، یا اینکه به آیین ما باز گردید». (شعیب) گفت: «آیا (باز گردیم) اگر چه از آن کراهت داشته (وبیزار) باشیم؟!.»

﴿قَدِ افْتَرَيْنَا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا إِنْ عُدْنَا فِي مِلَّتِكُم بَعْدَ إِذْ نَجَّانَا اللَّهُ مِنْهَا ۚ وَمَا يَكُونُ لَنَا أَن نَّعُودَ فِيهَا إِلَّا أَن يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّنَا ۚ وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا ۚ عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا ۚ رَبَّنَا افْتَحْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ وَأَنتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ﴾ [الأعراف_٨٩]

«اگر ما به آیین شما باز گردیم, بعد از آنکه خدا ما را از آن نجات داد, بتحقیق بر خدا دروغ بسته ایم, وشایسته ما نیست که به آن باز گردیم, مگر آنکه الله, پروردگار ما بخواهد, (زیرا) علم (ودانش) پروردگارما, بر همه چیز احاطه دارد, ما بر خدا توکل کرده ایم, پروردگارا! میان ما وقوم مان بحق (راهی بگشا و) داوری کن, که تو بهترین (راهگشایان و) داورانی.»

و الله متعال میفرماید: ﴿مِن دُونِهِ ۖ فَكِيدُونِي جَمِيعًا ثُمَّ لَا تُنظِرُونِ﴾ [هود_٥٥]

«غیر از او ، پس همگی برای من نقشه بکشید ،آنگاه مرا مهلت ندهید.»

٣- اعتماد به نصرت اللّه و وعده اش:

الله متعال میفرماید: ﴿قَالَ الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُم مُّلَاقُو اللَّهِ كَم مِّن فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَثِيرَةً بِإِذْنِ اللَّهِ ۗ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ﴾ [البقرة_٢٤٩]

«آنانی که به دیدار خدا یقین داشتند، گفتند: "چه بسا گروه کوچکی که به فرمان خدا بر گروهی بسیار پیروز شدند و خدا با بردباران است." »

﴿وَكَأَيِّن مِّن نَّبِيٍّ قَاتَلَ مَعَهُ رِبِّيُّونَ كَثِيرٌ فَمَا وَهَنُوا لِمَا أَصَابَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَمَا ضَعُفُوا وَمَا اسْتَكَانُوا ۗ وَاللَّهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ﴾ [آل عمران_١۴۶]

«و چه بسیار پیامبرانی که همراه او توده های انبوه،مردان خدایی(کسانی که الله را دوست داشتند ومومن بودند) همراه همدیگر به جنگ رفتند،آنها هیچ گاه در برابر آنچه در راه خدا بدیشان رسید، سستی نورزیدند و ناتوان نشدند، و زبونی نشان ندادند (و تسلیم دشمن نشدند) و خداوند شکیبایان را دوست دارد.»

والله جل و علی میفرماید: ﴿وَلَمَّا رَأَى الْمُؤْمِنُونَ الْأَحْزَابَ قَالُوا هَٰذَا مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَصَدَقَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ ۚ وَمَا زَادَهُمْ إِلَّا إِيمَانًا وَتَسْلِيمًا﴾ [الأحزاب_٢٢]

«و چون مؤمنان (لشکر) احزاب را دیدند، گفتند: "این همان چیزی است که خدا و پیامبرش به ما وعده داده، و خدا و پیامبرش راست گفته اند" و (این امر) جز بر ایمان و تسلیم شان نیفزود.»

و الله متعال میفرماید: ﴿إِنَّا لَنَنصُرُ رُسُلَنَا وَالَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ يَقُومُ الْأَشْهَادُ﴾ [غافر_٥١]

«یقیناً ما پیامبران خود و کسانی را که ایمان آورده اند، در زندگی دنیا و روزی که گواهان (برای گواهی) بر خیزند، یاری می کنیم.»

و میفرماید: ﴿وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَىٰ لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُم مِّن بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا ۚ يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا ۚ وَمَن كَفَرَ بَعْدَ ذَٰلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ﴾ [النور_٥٥]

«خداوند به کسانی از شما که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند؛ وعده داده است که قطعاً آنها را در زمین جانشین (و حکمران) خواهد کرد، همان گونه که کسانی را که پیش از آنها بودند جانشین (وحکمران) ساخت ، و دینشان را که برای آنها پسندیده است برای آنها استوار (و پا برجا) سازد، و یقیناً (خوف و) ترسشان را به آرامش و امنیت مبدل می کند، تنها مرا پرستش می کنند و چیزی را با من شریک نمی سازند، و کسانی که بعد از این کافر شوند، اینانند که فاسقند.»

و میفرماید: ﴿وَلَقَدْ سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا الْمُرْسَلِينَ* إِنَّهُمْ لَهُمُ الْمَنصُورُونَ* وَإِنَّ جُندَنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ﴾ [الصافات_ ١٧١تا١٧٣]

«و به راستی وعده ی ما برای بندگان فرستاده ما از پیش صادر شده است *که هر آینه آنها یاری شدگانند * و بی گمان لشکر ما پیروزند.»

۴- خوف از عقوبت و جزاء فرار کردن از روز جنگ:

الله متعال میفرماید: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقِيتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا زَحْفًا فَلَا تُوَلُّوهُمُ الْأَدْبَارَ* وَمَن يُوَلِّهِمْ يَوْمَئِذٍ دُبُرَهُ إِلَّا مُتَحَرِّفًا لِّقِتَالٍ أَوْ مُتَحَيِّزًا إِلَىٰ فِئَةٍ فَقَدْ بَاءَ بِغَضَبٍ مِّنَ اللَّهِ وَمَأْوَاهُ جَهَنَّمُ ۖ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ﴾ [الأنفال_۱۵و۱۶]

«ای کسانی که ایمان آورده اید! چون با انبوه کافران (در میدان جنگ) روبرو شوید, پس به آنها پشت نکنید * و هر کس در آن روز به آنها پشت کند. مگر آنکه (هدفش از کناره گیری) برای حمله دوباره یا (به قصد) پیوستن به گروهی (دیگر باشد). به خشم خدا بازگشته (وسزاوار) است, وجایگاه او جهنم است, وچه بد جایگاهی است.»

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ: " اجْتَنِبُوا السَّبْعَ الْمُوبِقَاتِ " قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، وَمَا هُنَّ قَالَ: " الشِّرْكُ بِاللَّهِ، وَالسِّحْرُ، وَقَتْلُ النَّفْسِ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلاَّ بِالْحَقِّ، وَأَكْلُ الرِّبَا، وَأَكْلُ مَالِ الْيَتِيمِ، وَالتَّوَلِّي يَوْمَ الزَّحْفِ، وَقَذْفُ الْمُحْصَنَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ الْغَافِلاَتِ " [متفق عليه]

ابوهریره رضي الله عنه از پیامبر اکرم صلى الله عليه وسلم نقل میکند که فرمودند: «از هفت چیز هلاک کننده دوری کنید» گفتند: آنها چه هستند ای رسول خدا؟ ، فرمود: «شرک به الله، و سحر ، و کشتن به نا حق شخصی که الله متعال آنرا حرام کرده مگر بحق آن ، و خوردن مال یتیم ، و فرار از روز جنگ ،و تهمت زدن زنان مؤمن بی خبر.»

۵- به یاد آوردن آنچه که اللّه متعال آماده کرده است برای کسانی که در راه او کشته میشوند:

الله متعال میفرماید: ﴿فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لَا أُضِيعُ عَمَلَ عَامِلٍ مِّنكُم مِّن ذَكَرٍ أَوْ أُنثَىٰ ۖ بَعْضُكُم مِّن بَعْضٍ ۖ فَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَأُخْرِجُوا مِن دِيَارِهِمْ وَأُوذُوا فِي سَبِيلِي وَقَاتَلُوا وَقُتِلُوا لَأُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَأُدْخِلَنَّهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ثَوَابًا مِّنْ عِندِ اللَّهِ ۗ وَاللَّهُ عِندَهُ حُسْنُ الثَّوَابِ﴾

[آل عمران_١٩٥]

«پس پروردگارشان دعای آنان را اجابت کرد. (و فرمود:) من عمل هیچ عمل کننده ای از شما را، زن باشد یا مرد؛ تباه و ضایع نمی کنم، برخی از برخی دیگرید (و همنوعید). پس،کسانی که هجرت کردند و از خانه های خود رانده شدند،ودر راه من آزار دیدند وجنگیدند وکشته شدند, قطعاً گناهانشان را می بخشم و آنان را به باغهای (بهشتی) که از زیر(درختان) آن نهرها جاری است، در می آورم. (این) پاداشی است از جانب خدا، و پاداش نیکو تنها نزد خداست.»

و میفرماید: ﴿وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا ۚ بَلْ أَحْيَاءٌ عِندَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ * فَرِحِينَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِن فَضْلِهِ وَيَسْتَبْشِرُونَ بِالَّذِينَ لَمْ يَلْحَقُوا بِهِم مِّنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ * يَسْتَبْشِرُونَ بِنِعْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ وَفَضْلٍ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ [آل عمران_١٦٩تا١٧١]

«و هرگز کسانی را که در راه خدا کشته شده اند؛ مرده مپندار، بلکه زنده اند، نزد پروردگارشان روزی داده می شوند * به آنچه خداوند از فضل و کرم خود به ایشان داده است، شادمانند، و به کسانی که هنوز به آنها نپیوسته اند، خوش حالند، که نه بیمی بر آنهاست و نه اندوهگین می شوند * به نعمت و فضل خدا شادمانند، و اینکه (می بینند) خداوند پاداش مؤمنان را ضایع نمی کند.»

عَنْ مَسْرُوقٍ قَالَ سَأَلْنَا عَبْدَ اللَّهِ عَنْ هَذِهِ الآيَةِ: ﴿وَلاَ تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ﴾ قَالَ: أَمَا إِنَّا قَدْ سَأَلْنَا عَنْ ذَلِكَ فَقَالَ: " أَرْوَاحُهُمْ فِي جَوْفِ طَيْرٍ خُضْرٍ لَهَا قَنَادِيلُ مُعَلَّقَةٌ بِالْعَرْشِ تَسْرَحُ مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ شَاءَتْ ثُمَّ تَأْوِي إِلَى تِلْكَ الْقَنَادِيلِ فَاطَّلَعَ إِلَيْهِمْ رَبُّهُمُ اطِّلاَعَةً فَقَالَ هَلْ تَشْتَهُونَ شَيْئًا قَالُوا أَيَّ شيء نَشْتَهِي وَنَحْنُ نَسْرَحُ مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ شِئْنَا فَفَعَلَ ذَلِكَ بِهِمْ ثَلاَثَ مَرَّاتٍ فَلَمَّا رَأَوْا أَنَّهُمْ لَنْ يُتْرَكُوا مِنْ أَنْ يُسْأَلُوا قَالُوا يَا رَبِّ نُرِيدُ أَنْ تَرُدَّ أَرْوَاحَنَا فِي أَجْسَادِنَا حَتَّى نُقْتَلَ فِي سَبِيلِكَ مَرَّةً أُخْرَى. فَلَمَّا رَأَى أَنْ لَيْسَ لَهُمْ حَاجَةٌ تُرِكُوا " [رواه مسلم]

مسروق میگوید ما از عبدالله در مورد این آیه سوال کردیم: ﴿**و هرگز کسانی را که در راه خدا کشته شده اند؛ مرده مپندار، بلکه زنده اند، نزد پروردگارشان روزی داده می شوند.**﴾ فرمود: " ارواح آنان در داخل یک پرنده سبز رنگ قرار میگیرد که برای او چراغهایی آویزان است که به عرش رحمان

آویزان هستند ، و در هر جای جنت بخواهد به گردش میپردازد، سپس به سوی آن چراغها بر میگردد ،و پروردگار آنها به آنان سر میکشد میگوید آیا چیزی را اشتهاء دارید؟ میگویند چه چیزی را اشتهاء و میل داشته باشیم، و ما در جنت میگردیم هر جا که بخواهیم ، و الله متعال این را تا سه مرتبه به آنان میگوید و هنگامی می بینند که ترک نمی شوند مگر اینکه چیزی را سوال بخواهند میگویند ای پروردگار دوباره می خواهیم که روح ما را به جسدهایمان باز گردانی تا بار دیگر در راه تو کشته شویم، (و الله متعال) هنگامی که می بیند آنها حاجتی ندارند آنها را ترک می کند. "

و الله متعال میفرماید: ﴿وَلَئِن قُتِلْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ مُتُّمْ لَمَغْفِرَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرَحْمَةٌ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ﴾

[آل عمران_١٥٧]

«و اگر در راه خدا کشته شوید یا بمیرید،بی گمان آمرزش و رحمت از (جانب) خدا ،از آنچه آنها جمع می کنند،بهتر است.»

و میفرماید: ﴿وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ قُتِلُوا أَوْ مَاتُوا لَيَرْزُقَنَّهُمُ اللَّهُ رِزْقًا حَسَنًا ۚ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ﴾ [الحج_٥٨]

«و کسانی که در راه خدا هجرت کردند، سپس کشته شدند یا (به مرگ طبیعی) مردند، مسلماً الله به آنها روزی نیکویی می دهد، یقیناً خداوند بهترین روزی دهندگان است.»

و ابوهریره رضی الله عنه میگوید: پیامبر اکرم صلی الله علیه وسلم میفرماید: " إِنَّ فِي الْجَنَّةِ مِائَةَ دَرَجَةٍ أَعَدَّهَا اللَّهُ لِلْمُجَاهِدِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، مَا بَيْنَ الدَّرَجَتَيْنِ كَمَا بَيْنَ السَّمَاءِ وَالأَرْضِ " [رواه البخاری]

«همانا در جنت صد درجه است که الله متعال آنرا برای مجاهدین راه خود آماده کرده است ،که بین دو درجه آن به مانند (فاصله) آسمان و زمین است.»

و أبوهریره رضی الله عنه از پیامبر اکرم صلی الله علیه وسلم نقل می کند که فرمودند: " تَضَمَّنَ اللَّهُ لِمَنْ خَرَجَ فِي سَبِيلِهِ لاَ يُخْرِجُهُ إِلاَّ جِهَادًا فِي سَبِيلِي وَإِيمَانًا بِي وَتَصْدِيقًا بِرُسُلِي فَهُوَ عَلَيَّ ضَامِنٌ أَنْ أُدْخِلَهُ الْجَنَّةَ أَوْ أَرْجِعَهُ إِلَى

مَسْكَنِهِ الَّذِي خَرَجَ مِنْهُ نَائِلاً مَا نَالَ مِنْ أَجْرٍ أَوْ غَنِيمَةٍ. وَالَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ مَا مِنْ كَلْمٍ يُكْلَمُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ إِلاَّ جَاءَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كَهَيْئَتِهِ حِينَ كُلِمَ لَوْنُهُ لَوْنُ دَمٍ وَرِيحُهُ مِسْكٌ وَالَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ لَوْلاَ أَنْ يَشُقَّ عَلَى الْمُسْلِمِينَ مَا قَعَدْتُ خِلاَفَ سَرِيَّةٍ تَغْزُو فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَبَدًا وَلَكِنْ لاَ أَجِدُ سَعَةً فَأَحْمِلَهُمْ وَلاَ يَجِدُونَ سَعَةً وَيَشُقُّ عَلَيْهِمْ أَنْ يَتَخَلَّفُوا عَنِّي وَالَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ لَوَدِدْتُ أَنِّي أَغْزُو فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَأُقْتَلُ ثُمَّ أَغْزُو فَأُقْتَلُ ثُمَّ أَغْزُو فَأُقْتَلُ " [متفق علیه]

«الله متعال ضامن گشته است برای کسی که در راه او خارج شده است و او را خارج نکرده است چیزی مگر جهاد در راه من ، و ایمان به من و تصدیق به پیامبران من ، آن شخص بر من ضامن است که یا او را داخل جنت کنم یا یا او را به مسکن او که از آنجا خارج شده است بگردانم آنهم با اجر یا غنیمت، و قسم به ذاتی که جان محمد در دستان اوست هیچ کس نیست که در راه الله متعال زخمی میشود مگر اینکه روز قیامت می آید مانند همان شکلی که زخمی شده‌بود ، رنگش رنگ خون است اما بویش بوی مسک و مشک است، و قسم به آنی که جان محمد در دستان اوست اگر بر مسلمانان سخت نمی شد از رفتن هیچ سریه ایی هرگز نمی نشستم که در راه الله متعال جهاد می کرد، لیکن توانایی ندارم آنها را حمل کنم (برای آنها سواری پیدا کنم) و آنها هم توانایی ندارند ، و بر آنان هم سخت میشد ،که از من تخلف کنند ، و قسم به ذاتی که جان محمد در دست اوست دوست داشتم در راه الله متعال جهاد کنم ، و کشته شوم سپس جهاد کنم و کشته شوم ،و سپس جهاد کنم و کشته شوم.»

و انس رضی‌الله‌عنه میگوید: پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وسلم میفرماید: " مَا أَحَدٌ يَدْخُلُ الْجَنَّةَ يُحِبُّ أَنْ يَرْجِعَ إِلَى الدُّنْيَا وَلَهُ مَا عَلَى الأَرْضِ مِنْ شَيْءٍ، إِلاَّ الشَّهِيدُ، يَتَمَنَّى أَنْ يَرْجِعَ إِلَى الدُّنْيَا فَيُقْتَلَ عَشْرَ مَرَّاتٍ، لِمَا يَرَى مِنَ الْكَرَامَةِ " [رواه البخاری]

«هیچ یک نیست که داخل بهشت شود دوست داشته باشد که به دنیا برگردد و برای او آنچه که در دنیاست باشد مگر شهید ، تمنا میکند اینکه به دنیا برگردد و ده بار دیگر کشته شود ، از آن چیزی که از کرامت و فضیلت شهادت دیده است.»

ابو عبس عبدالرحمن بن جبیر رضی الله عنه میگوید: که پیامبر اکرم صلی الله علیه وسلم میفرماید: " مَا اغْبَرَّتْ قَدَمَا عَبْدٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَتَمَسَّهُ النَّارُ " [رواه البخاری]

«قدم هیچ بنده ایی در راه الله متعال غبار آلود نمی شود که او را آتش جهنم لمس کند.»

سلمان فارسی رضی الله عنه میگوید: از پیامبر اکرم صلی الله علیه وسلم شنیدم که فرمودند: " رِبَاطُ يَوْمٍ وَلَيْلَةٍ خَيْرٌ مِنْ صِيَامِ شَهْرٍ وَقِيَامِهِ وَإِنْ مَاتَ جَرَى عَلَيْهِ عَمَلُهُ الَّذِي كَانَ يَعْمَلُهُ وَأُجْرِيَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ وَأَمِنَ الْفَتَّانَ " [رواه مسلم]

«نگهبانی یک شبانه روز در راه الله متعال بهتر از روزه یک ماه و قیام شب اوست، و اگر در آن حالت بمیرد عملی که در آن بوده است برایش دوام دارد، و از فتنه قبر (نکیر و منکر) در امان است.»

فضاله بن عبید رضی الله عنه میگوید: پیامبر اکرم صلی الله علیه وسلم میفرماید: "كُلُّ مَيِّتٍ يُخْتَمُ عَلَى عَمَلِهِ إلاَّ الَّذِي مَاتَ مُرَابِطًا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَإِنَّهُ يُنْمَى لَهُ عَمَلُهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَيَأْمَنُ مِنْ فِتْنَةِ الْقَبْرِ " [رواه أبو داود و الترمذي]

«هر مرده ایی بر آن عملی که بوده (حسابش) پایان می یابد مگر مرابط و نگهبان در راه الله متعال زیرا تمنا آن عمل او رشد می کند تا به روز قیامت و از فتنه قبر در امان می ماند.»

ابن عباس رضی الله عنه می گوید: از پیامبر اکرم صلی الله علیه وسلم شنیدم که میفرماید: " عَيْنَانِ لاَ تَمَسُّهُمَا النَّارُ عَيْنٌ بَكَتْ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَعَيْنٌ بَاتَتْ تَحْرُسُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ " [رواه الترمذی و قال حدیث حسن]

«دو چشم است که آتش جهنم آنها را لمس نمی کند ، چشمی که در راه الله متعال گریه کرده باشد از خشیت الله متعال ، و چشمی که در راه الله متعال حراست و نگهبانی داده است.»

و عباده بن صامت رضی الله عنه میگوید: که پیامبر اکرم صلی الله علیه وسلم میفرماید: " إنَّ للشَّهيدِ عند اللهِ سبعَ خصالٍ أن يُغفرَ له في أوَّلِ دفعةٍ من دمِه ويرى مقعدَه من الجنَّةِ ويُحلَّى حُلَّةَ الإيمانِ ويُجارَ من عذابِ القبرِ ويأمنُ من الفزعِ الأكبرِ ويوضعُ على رأسِه تاجُ الوقارِ الياقوتةُ منه خيرٌ من الدُّنيا وما فيها ويُزوَّجُ ثنتَيْن وسبعين زوجةً من الحورِ العينِ ويُشفَّعُ في سبعين إنسانًا من أقاربِه " [رواه احمد]

«همانا برای شهید نزد الله متعال هفت خصلت نیکویست: اینکه مغفرت میشود با اولین قطره خون ، و جایگاه خود را در جنت میبیند، و با حله ایمان پوشیده میشود، و از عذاب قبر نجات می کند ، و از ترس هولناک روز قیامت نجات میکند و بر سرش تاج وقار از یاقوت گذاشته میشود، که قسمتی از آن از دنیا و آنچه که در آنست بهتر است و با هفتاد و دو از حور عین به ازدواج در می آید و برای هفتاد تن از نزدیکان خود شفاعت می کند.»

❖ امر دوم: به کثرت اللّه متعال را ذکر کردن

الله متعال میفرماید: ﴿فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُونِ﴾ [البقرة_١٥٢]

«پس مرا یاد کنید تا شما را یاد کنم و سپاس مرا گویید و ناسپاسی من نکنید.»

و میفرماید: ﴿وَاذْكُر رَّبَّكَ كَثِيرًا وَسَبِّحْ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَارِ﴾ [آل عمران_٤١]

«و پروردگارت را بسیار یاد کن، و شامگاهان و صبحگاهان (او را) تسبیح بگو.»

و میفرماید: ﴿هُوَ الَّذِي يُصَلِّي عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ ۚ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا﴾ [الأحزاب_٤٣]

«او کسی است که بر شما درود می فرستد، و فرشتگانش (نیز بر شما درود می فرستند) تا شما را از تاریکیها به سوی نور بیرون برد، و (خداوند) نسبت به مؤمنان مهربان است.»

▪ و این ذکر شامل اینها میشود:

✓ - استغفار کردن و تسبیح و تحمید و تکبیر گفتن:

أبو هريره رضي الله عنه ميگويد: كه از پيامبر اكرم ﷺ شنيدم كه ميفرمايد: " وَاللَّهِ إِنِّي لأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ فِي الْيَوْمِ أَكْثَرَ مِنْ سَبْعِينَ مَرَّةً " [رواه البخارى– تعليق شعيب الأرنؤوط : إسناده صحيح على شرط الشيخين– رواه البخار ي عن أبي هريرة، والسيوطي في الجامع الصغير، ونوه بصحة الحديث]

«قسم به الله كه من در روز بيشتر از هفتاد مرتبه به سوى الله متعال طلب آمرزش و توبه ميكنم.»

و ابوذر رضي الله عنه ميگويد: كه پيامبر اكرم ﷺ ميفرمايد: " أَلاَ أُخْبِرُكَ بِأَحَبِّ الْكَلاَمِ إِلَى اللَّهِ " قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَخْبِرْنِي بِأَحَبِّ الْكَلاَمِ إِلَى اللَّهِ. فَقَالَ: " إِنَّ أَحَبَّ الْكَلاَمِ إِلَى اللَّهِ سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ "

[رواه مسلم (٢٧٣ ١) في الذكر والدعاء : باب فضل سبحان الله وبحمده ، والترمذي (٣٥٨٧) ، والنسائي في " عمل اليوم والليلة " (٨٢٤) ، وأحمد ٥/ ١٦١]

«آيا خبر ندهم تو را به محبوبترين گفته نزد الله متعال؟» گفتم: اى رسول خدا خبرم كن به محبوبترين سخن نزد الله. گفتند: «همانا محبوبترين سخن نزد الله متعال "سبحان الله وبحمده" است.»

و ابوهريره رضي الله عنه مى گويد :كه پيامبر اكرم ﷺ ميفرمايد: " لأَنْ أَقُولَ سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا طَلَعَتْ عَلَيْهِ الشَّمْسُ " [رواه مسلم]

«اگر بگويم: سبحان الله و الحمد لله و لا اله الا الله والله اكبر ، بهتر است براى من از آنچه كه آفتاب بر آن طلوع مى كند.»

✓ - دعا كردن براى ثبات و پايدار بودن و نصرت شدن بر دشمنان:

الله متعال ميفرمايد: ﴿وَلَمَّا بَرَزُوا لِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالُوا رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾ [البقرة_٢٥٠]

«و هنگامی که برای (مبارزه) با جالوت و سپاهیانش به میدان آمدند،گفتند:"پرودگارا! بر(دلهای) ما صبر و شکیبائی فرو ریز و گامهای ما را استوار و ثابت بدار، و ما را بر گروه کافران پیروز بگردان".»

و الله متعال میفرماید: ﴿وَمَا كَانَ قَوْلَهُمْ إِلَّا أَن قَالُوا رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَإِسْرَافَنَا فِي أَمْرِنَا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴾ [آل عمران_١٤٧]

و سخن آنان جز این نبود که گفتند: "پروردگارا! گناهان ما را بیامرز، و از زیاده روی ما، در کارمان (بر ما بیامرز) و گامهای ما را استوار بدار و ما را بر گروه کافران، پیروز گردان".»

و میفرماید: ﴿إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ أَنِّي مُمِدُّكُم بِأَلْفٍ مِّنَ الْمَلَائِكَةِ مُرْدِفِينَ﴾

[الأنفال_٩]

«(بیاد آورید) هنگامی که از پروردگارتان (فریاد و) یاری می خواستید, پس او (خواسته) شما را پذیرفت. (وفرمود:): "من شما را با یک هزار از ملائکه, که پیاپی فرود می آیند, یاری می کنم".»

عن عبد الله بن أبي أوفى رضي الله عنهما أن رسول الله ﷺ في بعض أيامه التي لقي فيها انتظر حتى مالت الشمس. ثُمَّ قَامَ فِي النَّاسِ خَطِيبًا قَالَ: «أَيُّهَا النَّاسُ، لاَ تَتَمَنَّوْا لِقَاءَ العَدُوِّ، وَسَلُوا اللَّهَ العَافِيَةَ، فَإِذَا لَقِيتُمُوهُمْ فَاصْبِرُوا، وَاعْلَمُوا أَنَّ الجَنَّةَ تَحْتَ ظِلاَلِ السُّيُوفِ»، ثُمَّ قَالَ: «اللَّهُمَّ مُنْزِلَ الكِتَابِ، وَمُجْرِيَ السَّحَابِ، وَهَازِمَ الأَحْزَابِ، اهْزِمْهُمْ وَانْصُرْنَا عَلَيْهِمْ» " [رواه البخاري ومسلم]

عبدالله بن ابی اوفی رضی الله عنه میگوید: که پیامبر اکرم ﷺ در بعضی از روزها که در آن دشمن را ملاقات کرد منتظر ماند تا خورشید مایل شود سپس در میان مردم بلند شد و گفت: «ای مردم تمنای رو به رو شدن با دشمن را نکنید و از الله متعال عافیت را بخواهید و هنگامی که با آنها رو به رو شدید صبر کنید و بدانید جنت زیر سایه شمشیرهاست.»

سپس گفت: «ای پروردگار نازل کننده کتاب و جاری کننده ابرها و شکست دهنده لشکریان آنها را شکست بده و ما را بر آنان پیروز کن.»

سهل بن سعد رضي الله عنه میگوید: پیامبر اکرم صلى الله عليه وسلم فرموده: " ثِنْتَانِ لاَ تُرَدَّانِ أَوْ قَلَّمَا تُرَدَّانِ: الدُّعَاءُ عِنْدَ النِّدَاءِ وَعِنْدَ الْبَأْسِ حِينَ يُلْحِمُ بَعْضُهُمْ بَعْضًا " [رواه ابو داود]

«دو نفر هستند که دعای آنان رد نمی شود یا خیلی کم است که رد شود: دعا در وقت اذان، و دعا کردن هنگام جنگ وقتی که بعضی از آنها بر دیگری بشدت حمله میبرد.»

و ابوموسی اشعری رضي الله عنه میگوید: پیامبر صلى الله عليه وسلم سلم وقتی از دشمنی احساس خوف میکرد میگفت:

" اللَّهُمَّ إِنَّا نَجْعَلُكَ فِي نُحُورِهِمْ وَنَعُوذُ بِكَ مِنْ شُرُورِهِمْ " [رواه ابو داود]

«الهی! ما تو را در برابرشان «دشمنان» قرار می‌دهیم و از شرارت‌های آنها به تو پناه می‌آوریم»

انس رضي الله عنه میگوید: پیامبر اکرم صلى الله عليه وسلم وقتی غزوه میکرد میگفت: " اللَّهُمَّ أَنْتَ عَضُدِيْ، وَأَنْتَ نَصِيْرِيْ، بِكَ أَجُوْلُ، وَبِكَ أَصُوْلُ، وَبِكَ أُقَاتِلُ " [رواه ابوداود والترمذي]

«الهی! تو یار و مددکار من هستی، به کمک تو تاخت و تاز می‌نمایم، و به کمک تو «بر دشمنان» حمله می کنم، و با مدد تو می‌جنگم.»

و ام سلمه رضي الله عنها قال: كانَ أَكْثَرُ دعائِهِ يا مقلِّبَ القلوبِ ثبِّت قلبي علَى دينِكَ قالَت فقُلتُ يا رسولَ اللَّهِ ما أَكْثرَ دعاءِكَ يا مقلِّبَ القلوبِ ثبِّت قَلبي علَى دينِكَ قال:"يا أمَّ سلمةَ إنَّهُ لَيسَ آدميٌّ إلَّا وقلبُهُ بينَ أصبُعَيْنِ من أصابعِ اللَّهِ فمَن شاءَ أقامَ ومن شاءَ أزاغَ فتلا معاذٌ رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ"

[انظر صَحِيح الْجَامِع: ۴۸۰۱، الصَّحِيحَة: ۲۰۹۱ قال الشيخ الألباني: صحيح تحقيق الألباني:صحيح ظلال الجنة (۲۲۳)]

[آل عمران_۸]

ام سلمه رضي الله عنها میگوید:که گفتم ای پیامبر اکرم صلى الله عليه وسلم اکثر دعایت این است: «ای برگرداننده قلبها قلب مرا بر دین خودت ثابت کن.»

(علت چیست؟) گفت: «ای ام سلمه هیچ آدمی نیست مگر اینکه قلب او بین دو تا از انگشتان الله متعال است و هر کس را بخواهد راست می کند و هر کس را بخواهد کج می کند.»

و معاذ تلاوت کرد: «پروردگارا قلوب ما را بعد هدایت کج مکن.»

✓ - تلاوت کتاب الله و تدبر در آیاتش

الله متعال میفرماید: ﴿فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ﴾ [المزمل_۲۰]

«پس اکنون آنچه (برای شما) میسر باشد از قرآن بخوانید.»

و الله متعال میفرماید: ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ تِجَارَةً لَّن تَبُورَ* لِيُوَفِّيَهُمْ أُجُورَهُمْ وَيَزِيدَهُم مِّن فَضْلِهِ ۚ إِنَّهُ غَفُورٌ شَكُورٌ﴾ [فاطر_۲۹و۳۰]

«بی گمان کسانی که کلام خدا را تلاوت می کنند و نماز را بر پا می دارند، و از آنچه روزی شان داده ایم؛ پنهان و آشکار انفاق می کنند، به تجارتی (پر سود) که هرگز زیان (و کساد) ندارد؛ امید دارند * تا (خداوند) پاداش آنها را به تمامی بدهد و از فضل خود بر آنها بیفزاید، بی گمان او آمرزنده ی سپاسگزار است.»

و میفرماید: ﴿كِتَابٌ أَنزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبَارَكٌ لِّيَدَّبَّرُوا آيَاتِهِ وَلِيَتَذَكَّرَ أُولُو الْأَلْبَابِ﴾ [ص_۲۹]

«کتابی است پر برکت، که آن را بر تو نازل کردیم، تا در آیاتش تدبّر کنند، و خردمندان پند گیرند.»

عَنْ أَبِي مُوسَى ﷺ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: " مَثَلُ الَّذِي يَقْرَأُ الْقُرْآنَ كَالأُتْرُجَّةِ طَعْمُهَا طَيِّبٌ وَرِيحُهَا طَيِّبٌ وَالَّذِي لاَ يَقْرَأُ الْقُرْآنَ كَالتَّمْرَةِ طَعْمُهَا طَيِّبٌ وَلاَ رِيحَ لَهَا، وَمَثَلُ الْفَاجِرِ الَّذِي يَقْرَأُ الْقُرْآنَ كَمَثَلِ الرَّيْحَانَةِ رِيحُهَا طَيِّبٌ وَطَعْمُهَا مُرٌّ، وَمَثَلُ الْفَاجِرِ الَّذِي لاَ يَقْرَأُ الْقُرْآنَ كَمَثَلِ الْحَنْظَلَةِ طَعْمُهَا مُرٌّ وَلاَ رِيحَ لَهَا "

[رواه البخاری]

ابو موسی اشعری ﷺ از پیامبر اکرم ﷺ نقل می کند که فرمودند: «مثال مومنی که قرآن می خواند مثل ترنج است (نوعی میوه خوشبو) که بویش پاک است و طعمش پاک است ، و مثال مومنی که قرآن را نمی خواند مانند خرما است که خوشمزه است ،اما بویی ندارد، و مثال فاجری که قرآن میخواند

مانند گل است، که بویی خوش دارد و طعمش تلخ است ، و مثال فاجری که قرآن نمی خواند مانند حنظل (هندوانه ابوجهل، میوه‌ای است به شکل هندوانه، کوچکتر از نارنج با رنگی زرد و طعمی بسیار تلخ) است.»

ابو أمامه رضي الله عنه میگوید: که از پیامبر اکرم ﷺ شنیدم که فرمودند: " اقْرَءُوا الْقُرْآنَ فَإِنَّهُ يَأْتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ شَفِيعًا لأَصْحَابِهِ " [رواه مسلم]

«قرآن را بخوانید زیرا روز قیامت برای اصحاب خودش شفیع است.»

ابن مسعود رضي الله عنه میگوید: که پیامبر اکرم ﷺ میفرماید: " مَنْ قَرَأَ حَرْفًا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ فَلَهُ بِهِ حَسَنَةٌ وَالْحَسَنَةُ بِعَشْرِ أَمْثَالِهَا لاَ أَقُولُ الم حَرْفٌ وَلَكِنْ أَلِفٌ حَرْفٌ وَلاَمٌ حَرْفٌ وَمِيمٌ حَرْفٌ " [رواه الترمذي]

«هر شخصی یک حرف از کتاب الله را بخواند برای او بخاطر آن یک نیکی است و نیکی به ده برابر خود رشد می کند ، نمی گویم الم حرف است. لیکن الف یک حرف است و لام یک حرف است و میم یک حرف است.»

✔ - قیام شب

الله متعال میفرماید: ﴿يَا أَيُّهَا الْمُزَّمِّلُ * قُمِ اللَّيْلَ إِلَّا قَلِيلًا * نِّصْفَهُ أَوِ انقُصْ مِنْهُ قَلِيلًا * أَوْ زِدْ عَلَيْهِ وَرَتِّلِ الْقُرْآنَ تَرْتِيلًا ﴾ [المزمل_۱ تا۴]

«ای جامه برخود پیچیده * شب را جز اندکی بپا خیز (و عبادت کن) * نیمه‌ای از آن را، یا اندکی از آن کم کن * یا اندکی بر (نصف) آن بیفزا، و قرآن را با ترتیل و تأمل بخوان.»

و الله متعال میفرماید: ﴿تَتَجَافَىٰ جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ﴾ [السجدة_۱۶]

«پهلوهایشان از بسترها (در دل شب) دور می شود، پروردگارشان را با بیم و امید می خوانند، و از آنچه به آنها روزی داده ایم انفاق می کنند.»

و میفرماید: ﴿كَانُوا قَلِيلًا مِّنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ﴾ [الذاريات_١٧]

«آنها بخش اندکی از شب را می خوابیدند (وبه نماز ونیایش مشغول بودند).»

و میفرماید: ﴿وَالَّذِينَ يَبِيتُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا وَقِيَامًا﴾ [الفرقان_٦۴]

«و کسانی که شب را برای پروردگارشان سجده کنان و قیام کنان می گذرانند.»

و پیامبر اکرم ﷺ میفرماید: " أَيُّهَا النَّاسُ أَفْشُوا السَّلاَمَ وَأَطْعِمُوا الطَّعَامَ وَصَلُّوا وَالنَّاسُ نِيَامٌ تَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ بِسَلاَمٍ " [رواه الترمذي]

«ای مردم سلام را پخش کنید و طعام بخورانید و نماز بخوانید در حالیکه مردم خوابند و به جنت الله بسلامتی داخل شوید.»

و از پیامبر اکرم ﷺ ثابت شده که فرمودند: " وَأَفْضَلُ الصَّلاَةِ بَعْدَ الْفَرِيضَةِ صَلاَةُ اللَّيْلِ "

[رواه مسلم]

«افضلترین نماز بعد نماز های فرض نماز شب است.»

و ابوهریره رضی الله عنه از پیامبر اکرم ﷺ نقل می کند که میفرماید: " يَنْزِلُ رَبُّنَا تَبَارَكَ وَتَعَالَى كُلَّ لَيْلَةٍ إِلَى السَّمَاءِ الدُّنْيَا حِينَ يَبْقَى ثُلُثُ اللَّيْلِ الآخِرُ يَقُولُ مَنْ يَدْعُونِي فَأَسْتَجِيبَ لَهُ مَنْ يَسْأَلُنِي فَأُعْطِيَهُ مَنْ يَسْتَغْفِرُنِي فَأَغْفِرَ لَهُ " [رواه البخاري ومسلم]

«پروردگار بلند مرتبه ما هر شب به آسمان دنیا نزول[1] می کند زمانی که یک سوم از آخر شب باقی می ماند و می گوید چه کسی است که مرا صدا بزند برای او اجابت کنم و چه کسی است که سوال کند و برای او عطا کنم و چه کسی است که از من طلب آمرزش کند و برای او ببخشم.»

و عمرو بن عبسه رضي الله عنه میگوید: که پیامبر اکرم صلى الله عليه وسلم میفرماید: " أَقْرَبُ مَا يَكُونُ الرَّبُّ مِنَ الْعَبْدِ فِي جَوْفِ اللَّيْلِ الآخِرِ فَإِنِ اسْتَطَعْتَ أَنْ تَكُونَ مِمَّنْ يَذْكُرُ اللَّهَ فِي تِلْكَ السَّاعَةِ فَكُنْ " [رواه الترمذي]

«نزدیکترین حالتی که بنده به پروردگار خود است ، در آخر شب است و اگر توانستی که از کسانی باشی که ذکر الله متعال را در آن وقت می کند ، پس باش.»

و عبدالله بن عمرو رضي الله عنه میگوید: که پیامبر اکرم صلى الله عليه وسلم میفرماید: " لاَ تَكُنْ مِثْلَ فُلاَنٍ، كَانَ يَقُومُ اللَّيْلَ فَتَرَكَ قِيَامَ اللَّيْلِ " [متفق عليه]

«مانند فلانی نباش ، که شب بلند میشد ، و (بعد مدتی) آنرا ترک کرد.»

و ابو أمامه باهلی رضي الله عنه از پیامبر اکرم صلى الله عليه وسلم نقل می کند که فرمودند: " عليكم بقيام الليل فإنه دأب الصالحين قبلكم و قربة لكم الي ربكم و مكفرة للسيئات و منهاة عن الإثم " [2]

«قیام شب را لازم بگیرید زیرا از عادات صالحین قبل شما بوده است ، و نزدیکی شما به پروردگار شماست، و باعث کفاره گناهان میشود، و نهی کننده ای از گناهان است.»

---

[1] –(نزول الله متعال به آسمان دنیا هر شب از اعتقادات اهل سنت و سلف امت بوده به همان صورت که لایق آن ذات پاک است و کیفیت آنرا کسی نمی داند و این جزء توحید اسماء و صفات معتبر میشود و ایمان به آن واجب است و کسی این را رد نکرده است جز جهمیه معطله فرعونیه و ماتریدیه اهل کلام و فلاسفه زنادقه)

[2] –"در این حدیث اختلاف است زیرا امام ذهبی در میزان الاعتدال میگوید: در راوی این حدیث شخصی است ابن ابی الجون أبو حاتم میگوید: به او احتجاج نمیشود و ابن عدی میگوید: عموم احادیثش راست نیست و در بعضی آن انکار است و شخصی دیگر به نام ابو العلاء است که امام ذهبی میگوید: که او مجهول الحال است برایم." (مترجم)

و جابر از پیامبر اکرم ﷺ نقل می کند که فرمودند: " إِنَّ فِي اللَّيْلِ لَسَاعَةً لاَ يُوَافِقُهَا رَجُلٌ مُسْلِمٌ يَسْأَلُ اللَّهَ خَيْرًا مِنْ أَمْرِ الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ إِلاَّ أَعْطَاهُ إِيَّاهُ وَذَلِكَ كُلَّ لَيْلَةٍ " [رواه مسلم]

«در شب ساعتی است که با هیچ شخص مسلمانی آن (وقت) مساوی نمی شود و آنرا درک کند، که از الله متعال خیر دنیا و آخرت را بخواهد مگر اینکه او را میدهد و این هر شب است.»

و عباده بن صامت رضي الله عنه از پیامبر اکرم ﷺ نقل می کند که فرمودند: " مَنْ تَعَارَّ مِنَ اللَّيْلِ فَقَالَ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ، وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ. الْحَمْدُ لِلَّهِ، وَسُبْحَانَ اللَّهِ، وَلاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ، وَلاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِاللَّهِ. ثُمَّ قَالَ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي. أَوْ دَعَا اسْتُجِيبَ، فَإِنْ تَوَضَّأَ وَصَلَّى قُبِلَتْ صَلاَتُهُ " [رواه البخاري]

«هر کس از شب بلند شود و بگوید: " لا اله الا الله وحده لا شريك له الملك وله الحمد وهو على كل شئ قدير ،الحمد لله، سبحان الله، و لا اله الا الله، والله اكبر ،و لا حول و لا قوة الا بالله" سپس بگوید: بار خدایا برای من ببخش، یا اگر دعای دیگری کند برای او مستجاب میشود و اگر وضوء بگیرد و نماز بخواند ،نمازش قبول میشود.

أبو مالک اشعری رضي الله عنه میگوید: که پیامبر اکرم ﷺ میفرماید: " إنَّ في الجنَّةِ غُرفًا يُرى ظاهرُها مِن باطنِها وباطنُها مِن ظاهرِها أعدَّها اللهُ لِمَن أطعَم الطَّعامَ وأفشى السَّلامَ وصلَّى باللَّيلِ والنَّاسُ نيامٌ " [رواه أحمد]

«در جنت یک اتاقی است که بیرونش از داخل دیده میشود و داخلش از بیرون، الله متعال آنرا آمده کرده است برای کسانی که ،به نرمی سخن میگویند ، و به مردم طعام میخورانند، و روزه پی در پی میگیرند، و در شب نماز میخوانند در حالیکه مردم به خواب هستند.»

❖ امر سوم: اطاعت اللّه و رسول:

یعنی فرمانبرداری از آنچه که الله متعال در کتاب عزیزش گفته و در سنت پیامبرش ﷺ بیان گشته، و اجتناب کردن از آنچه که از آن نهی کرده اند و اطاعت کردن امیر در جایی که اطاعت الله متعال بود (و به آن دستور دادند)

الله متعال میفرماید: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَوَلَّوْا عَنْهُ وَأَنتُمْ تَسْمَعُونَ﴾ [الأنفال_٢٠]

«ای کسانی که ایمان آورده اید! خدا و رسولش را اطاعت کنید, و از او روی نگردانید در حالی که (سخن او را) می شنوید.»

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنكُمْ ۖ فَإِن تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِن كُنتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ۚ ذَٰلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا﴾ [النساء_٥٩]

«ای کسانی که ایمان آورده اید! اطاعت کنید خدا را، و اطاعت کنید پیامبر، و صاحبان امرتان را، و اگر در چیزی اختلاف کردید، آن را به خدا و پیامبر باز گردانید؛ اگر به خدا و روز قیامت ایمان دارید، این بهتر و خوش فرجام تر است.»

و أبو هريره رضی الله عنه از پیامبر اکرم ﷺ روایت می کند که میفرماید: " مَنْ أَطَاعَنِي فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ، وَمَنْ عَصَانِي فَقَدْ عَصَى اللَّهَ، وَمَنْ يُطِعِ الأَمِيرَ فَقَدْ أَطَاعَنِي، وَمَنْ يَعْصِ الأَمِيرَ فَقَدْ عَصَانِي " [متفق عليه]

«هر کس از من اطاعت کند گویا از الله اطاعت کرده است ، و هر کس از من نافرمانی کند گویا از الله نافرمانی کرده است، و هر کس از امیر اطاعت کند گویا از من اطاعت برده ، و هر کس از امیر نافرمانی کند گویا نافرمانی مرا کرده است.»

و ابن عمر رضی الله عنه از پیامبر اکرم ﷺ روایت می کند که فرمودند: " السَّمْعُ وَالطَّاعَةُ عَلَى الْمَرْءِ الْمُسْلِمِ، فِيمَا أَحَبَّ وَكَرِهَ، مَا لَمْ يُؤْمَرْ بِمَعْصِيَةٍ، فَإِذَا أُمِرَ بِمَعْصِيَةٍ فَلاَ سَمْعَ وَلاَ طَاعَةَ " [متفق عليه]

«شنیدن و اطاعت کردن بر شخص مسلمان (واجب است) در آنچه که دوست دارد و ناپسند میداند ، تا زمانی که به معصیتی امر نکرده است ، و هنگامی که به معصیت امر کرد ، در آن وقت سمع و طاعتی نیست.»

❖ امر چهارم: اجتماع و عدم تنازع و جنجال نمودن:

الله متعال میفرماید: ﴿وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا ۚ وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنتُمْ أَعْدَاءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُم بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا وَكُنتُمْ عَلَىٰ شَفَا حُفْرَةٍ مِّنَ النَّارِ فَأَنقَذَكُم مِّنْهَا ۗ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾ [آل عمران_١٠٣]

«و همگی به ریسمان خدا (= قرآن و اسلام) چنگ زنید و پراکنده نشوید، و نعمت خدا را بر خود یاد کنید، آنگاه که دشمنان (یکدیگر) بودید، پس میان دلهای شما الفت داد، آنگاه به (فضل) نعمت او برادر (یکدیگر) شدید، و شما بر لبه ی گودلی از آتش بودید، (او) شما را از آن نجات داد. این گونه خداوند آیات خود را برای شما روشن می سازد، باشد که شما راه یابید.»

و میفرماید: ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا كَأَنَّهُم بُنْيَانٌ مَّرْصُوصٌ﴾ [الصف_۴]

«بی‌گمان الله کسانی را که چون بنیانی آهنین صف بسته در راه او پیکار می‌کنند دوست دارد.»

و ابن عباس رضی الله عنه میگوید: که پیامبر اکرم ﷺ فرمودند: " يَدُ اللَّهِ مَعَ الْجَمَاعَةِ "

[رواه الترمذی و قال حدیث حسن غریب]

«دست الله متعال بر جماعت است.»

و زید بن ثابت رضي الله عنه میگوید: از پیامبر اکرم ﷺ شنیدم که فرمودند: " ثَلاَثٌ لاَ يُغَلُّ عَلَيْهِنَّ قَلْبُ مُسْلِمٍ إِخْلاَصُ الْعَمَلِ لِلَّهِ وَمُنَاصَحَةُ أَئِمَّةِ الْمُسْلِمِينَ وَلُزُومِ جَمَاعَتِهِمْ فَإِنَّ الدَّعْوَةَ تُحِيطُ مِنْ وَرَائِهِمْ "

[رواه أحمد و الترمذي]

«سه چیز هستند که بر قلب هیچ مسلمانی سنگینی نمی کند (یعنی بر انجام آن حسودی نمی کند) اخلاص اعمال برای الله متعال و نصیحت کردن ائمه مسلمانان و لزوم جماعت زیرا دعوت آنها پشت سر خود را احاطه می کند (و پخش و نشر میشود).»

و پیامبر اکرم ﷺ میفرماید: " وَأَنَا آمُرُكُمْ بِخَمْسٍ اللَّهُ أَمَرَنِي بِهِنَّ السَّمْعُ وَالطَّاعَةُ وَالْجِهَادُ وَالْهِجْرَةُ وَالْجَمَاعَةُ فَإِنَّهُ مَنْ فارَقَ الْجَمَاعَةَ قِيدَ شِبْرٍ فَقَدْ خَلَعَ رِبْقَةَ الإِسْلاَمِ مِنْ عُنُقِهِ إِلاَّ أَنْ يَرْجِعَ وَمَنِ ادَّعَى دَعْوَى الْجَاهِلِيَّةِ فَإِنَّهُ مِنْ جُثَا جَهَنَّمَ " فَقَالَ: رَجُلٌ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَإِنْ صَلَّى وَصَامَ قَالَ: " وَإِنْ صَلَّى وَصَامَ فَادْعُوا بِدَعْوَى اللَّهِ الَّذِي سَمَّاكُمُ الْمُسْلِمِينَ الْمُؤْمِنِينَ عِبَادَ اللَّهِ " [رواه الترمذي و قال هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ]

«و من به شما پنج چیز را امر می کنم که الله متعال مرا به آن دستور داده است: شنیدن و اطاعت کردن ، و جهاد در راه الله و هجرت نمودن ، و جماعت را لازم گرفتن ،زیرا کسی نیست که از جماعت به اندازه یک وجب فاصله بگیرد، مگر اینکه ریسمان اسلام را از گردن خود انداخته است، مگر تا زمانی که دوباره برگردد، و هر کس دعوت جاهلیت سر دهد او مشتی از (زباله) جهنم است.»

یک شخص گفت: ای رسول الله و اگر چه نماز و روزه بگیرد؟ فرمودند: «و اگر چه نماز و روزه اداء می کند ،شما ادعای دعوت الله را بکنید که با آن شما را مومن خطاب کرده است که مومنین بندگان الله هستند.»

و ابوهریره رضي الله عنه میگوید: که پیامبر اکرم ﷺ میفرماید: " إِنَّ اللَّهَ يَرْضَى لَكُمْ ثَلاَثًا وَيَكْرَهُ لَكُمْ ثَلاَثًا فَيَرْضَى لَكُمْ أَنْ تَعْبُدُوهُ وَلاَ تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَأَنْ تَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلاَ تَفَرَّقُوا وَيَكْرَهُ لَكُمْ قِيلَ وَقَالَ وَكَثْرَةَ السُّؤَالِ وَإِضَاعَةَ الْمَالِ " [رواه مسلم]

«الله متعال به سه چیز راضی شده است و از سه چیز ناراضی است: دوست دارد برای شما که الله را عبادت کنید و به او چیزی را شریک قرار ندهید، و به ریسمان الهی چنگ بزنید همیگیتان، و متفرق نشوید، و اینکه ولاه امور خود را نصیحت کنید و از سه چیزی که ناراضی است از قیل و قال (بی جاه) و زیادی سؤال نمودن و ضایع کردن مال.»

ابن مبارک رحمه الله فرمود:

إن الجماعة حبل اللّه فاعتصموا منها بعروة الوثقى لمن دنا

كم يرفع اللّه بالسلطان مظلمة فى ديننا رحمة منه و دنيانا

لولا الخلافة لم تومن لنا سبل و كان أضعفنا نهبا لأقوانا

" همانا جماعت ریسمان الهیست به آن چنگ زنید. به آن حلقه محکم برای کسی که باهوش است چقدر الله متعال به (برکت) سلطان ظلمها را بر طرف نموده. در دینمان رحمتی یست از آن و در دنیایمان. اگر خلافت نمی بود راها برایمان امن نمی شد. و ضعیفانمان طعمه دزدی اقویاء میشدند. "

❖ امر پنجم: صبر کردن

الله متعال میفرماید: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ ۚ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ﴾

[البقرة_١٥٣]

«ای کسانی که ایمان آورده اید، از شکیبائی و نماز یاری بجویید، که همانا خداوند با شکیبایان است.»

﴿وَلَنَبْلُوَنَّكُم بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِّنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنفُسِ وَالثَّمَرَاتِ ۗ وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ﴾

[البقرة_١۵۵]

«و قطعاً شما را با چیزی از ترس و گرسنگی و کاهش مالها و جانها و میو ه ها آزمایش می کنیم.و مژده بده به صبر کنندگان.»

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ [آل عمران_٢٠٠]

«ای کسانی که ایمان آورده اید! صبر کنید، و دیگران را به صبر و شیکبائی فرا خوانید (و پایداری کنید) و مرزها را نگهبانی کنید، و از خدا بترسید، شاید رستگار شوید.»

﴿وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ أَئِمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا لَمَّا صَبَرُواۖ وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يُوقِنُونَ﴾ [السجدة_٢۴]

«و از آنان پیشوایانی قرار دادیم که به فرمان ما (مردم را) هدایت می کردند، چون شکیبایی ورزیدند، و به آیات ما یقین داشتند.»

﴿وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ حَتَّىٰ نَعْلَمَ الْمُجَاهِدِينَ مِنكُمْ وَالصَّابِرِينَ وَنَبْلُوَ أَخْبَارَكُمْ﴾ [محمد_٣١]

«و(همه ی) شما را قطعاً آزمایش می کنیم تا مجاهدان از شما و صابران را معلوم کنیم, و(اخبار و احوال شما را بیازماییم.»

عَنْ خَبَّابِ بْنِ الأَرَتِّ رضي الله عنه قَالَ: شَكَوْنَا إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وآله وسلم وَهْوَ مُتَوَسِّدٌ بُرْدَةً لَهُ فِي ظِلِّ الْكَعْبَةِ فَقُلْنَا أَلاَ تَسْتَنْصِرُ لَنَا أَلاَ تَدْعُو لَنَا. فَقَالَ: " قَدْ كَانَ مَنْ قَبْلَكُمْ يُؤْخَذُ الرَّجُلُ فَيُحْفَرُ لَهُ فِي الأَرْضِ فَيُجْعَلُ فِيهَا، فَيُجَاءُ بِالْمِنْشَارِ فَيُوضَعُ عَلَى رَأْسِهِ فَيُجْعَلُ نِصْفَيْنِ، وَيُمَشَّطُ بِأَمْشَاطِ الْحَدِيدِ مَا دُونَ لَحْمِهِ وَعَظْمِهِ، فَمَا يَصُدُّهُ ذَلِكَ عَنْ دِينِهِ، وَاللَّهِ لَيَتِمَّنَّ هَذَا الأَمْرُ، حَتَّى يَسِيرَ الرَّاكِبُ مِنْ صَنْعَاءَ إِلَى حَضْرَمَوْتَ لاَ يَخَافُ إِلاَّ اللَّهَ وَالذِّئْبَ عَلَى غَنَمِهِ، وَلَكِنَّكُمْ تَسْتَعْجِلُونَ " [رواه البخاری]

خباب بن ارت رضي الله عنه میگوید: که پیش پیامبر اکرم صلى الله عليه وآله وسلم شکایت کردیم و او با یک چادری در سایه کعبه تکیه کرده بودند و گفتیم: آیا طلب نصرت نمی کنی آیا دعا نمی کنی برایمان؟ پیامبر اکرم صلى الله عليه وآله وسلم

فرمود: «پیش از شما مشکلات بیش تر بود، مرد مجاهد گرفته می شد، برایش گودی می کندند و او را در آن می گذاشتند. سپس راه می آورند و بر سرش گذاشته می شد و سرش را به دو نیم می کردند و با شانه های آهنی بدنشان را شانه می کردند به طوری که به استخوان می رسید، با وجود این شکنجه ها او از دینش دست بر نمی داشت. به خدا سوگند حتماً خداوند این دین را به کمال خواهد رساند، طوری که مسافر از «صنعا» به «حضرموت» برود، جز از خدا و،خطر گرگ بر گوسفندانش، از چیزی دیگری نهراسد ولی شما عجله می کنید»

رسول الله ﷺ فرمودند: " عَجَبًا لأَمْرِ الْمُؤْمِنِ إِنَّ أَمْرَهُ كُلَّهُ خَيْرٌ وَلَيْسَ ذَاكَ لأَحَدٍ إِلاَّ لِلْمُؤْمِنِ إِنْ أَصَابَتْهُ سَرَّاءُ شَكَرَ فَكَانَ خَيْرًا لَهُ وَإِنْ أَصَابَتْهُ ضَرَّاءُ صَبَرَ فَكَانَ خَيْرًا لَهُ " [رواه مسلم]

«به امر مومن تعجب است، همه ی کارش برای او خیر است و برای کسی نیست این چیز مگر برای مومن اگر به او چیز مسرت انگیزی برسد شکر می کند و این برای او خیر میشود و اگر به او ضرری برسد صبر میکند برای او خیر است.»

أبو هریره رضي الله عنه از پیامبر اکرم ﷺ روایت می کنند که میفرماید:" مَا يُصِيبُ الْمُسْلِمَ مِنْ نَصَبٍ وَلاَ وَصَبٍ وَلاَ هَمٍّ وَلاَ حُزْنٍ وَلاَ أَذًى وَلاَ غَمٍّ حَتَّى الشَّوْكَةِ يُشَاكُهَا، إلاَّ كَفَّرَ اللَّهُ بِهَا مِنْ خَطَايَاهُ " [متفق عليه]

«نمی رسد هیچ مومنی را هیچ خستگی و درد و مریضی ،و ناراحتی ، حتی یک هم و فکری مگر اینکه الله متعال به سبب آن از گناهان او پاک می کند.»

و صبر بر سه امر است: صبر بر اطاعت کردن و صبر بر معصیت (یعنی بر ترک آن) و صبر بر امور تقدیری درد آور (که بر انسان می آید).

برادر مجاهد!

آفاتی که باید بر حذر باشی که جهاد تو را فاسد نکند:

➢ آفت اول: ریاء و (لو) کم

پیامبر اکرم صلی الله علیه و سلم میفرماید: " إِنَّ أَخْوَفَ مَا أَخَافُ عَلَيْكُمُ الشِّرْكُ الأَصْغَرُ قَالُوا : وَمَا الشِّرْكُ الأَصْغَرُ يَا رَسُولَ اللهِ ؟ قَالَ : الرِّيَاءُ " [رواه احمد و الحاکم فی المستدرک] [۳]

«همانا مخوف ترین و ترسناکترین چیزی که بر شما میترسم،شرک اصغر است.» گفتند: شرک اصغر چیست ای رسول الله؟ گفت: «ریاء است.»

و پیامبر اکرم ﷺ میفرماید: " مَنْ سَمَّعَ سَمَّعَ اللَّهُ بِهِ، وَمَنْ يُرَائِي يُرَائِي اللَّهُ بِهِ " [متفق علیه]

«هر کس به مردم بشنواند الله به او میشنواند و هر کس به مردم (أعمال خود) را نشان دهد الله متعال به او نشان خواهد دهد.»

و ابوهریره رضی الله عنه میگوید: که از پیامبر اکرم ﷺ شنیدند که فرمودند: «همانا اولین مردمانی که روز قیامت بین آنها قضاوت میشود مردی است که شهید میشود، او آورده میشود و نعمتها را بر او یاد آوری و به شناخت او در آورده میشود ،و گفته میشود: به خاطر آن چه کاری کردی؟ میگوید: در راه تو جنگیدم تا اینکه شهید شدم (الله متعال می گوید:) دروغ میگویی تو به این خاطر جنگیدی که به تو شجاع گفته شود و این به تو (در دنیا) گفته شد. سپس امر میشود و به صورت به جهنم کشیده میشود. و شخصی علم را یاد را گرفته و آنرا یاد داده است و قرآن را خوانده است. او آورده میشود و نعمتها به یاد او انداخته میشود و گفته میشود: به خاطر آن چه کار کرده ایی؟ میگوید: علم را یاد گرفتم و آنرا یاد دادم و بخاطر تو آنرا خواندم (الله متعال) می گوید: دروغ می گویی لیکن تو دروغ می گویی علم را یاد گرفتی که به تو عالم گفته شود و قرآن را خواندی تا به تو قاری گفته شود و این گفته شد، سپس امر میشود و به صورت به جهنم انداخته میشود، و شخصی الله بر او توسیع کرده بود و از هر نوع اصناف مال بر او عطا کرده بود آورده میشود ، و نعمتها به یاد او آورده میشود، (الله) میگوید:

---

[۳] – رواه أحمد بسندٍ حسن، وأخرجه ابن خزيمة في "صحيحه" (۳) ، وقال المنذري أخرجه أحمد بإسناد جيد. [حكم الألباني] (صحيح) انظر حديث رقم: ۱۵۵۵ في صحيح الجامع – تعليق شعيب الأرنؤوط : إسناده صحيح

در مقابل این چه کردی؟ می گوید: هیچ چیزی را ترک نکردم که تو دوست داشتی که در آن انفاق شود مگر اینکه إنفاق کردم،(الله) میگوید: دروغ میگویی لیکن تو مالت را نافاق کردی که به تو جواد و بخشنده گفته شود و این گفته شد و سپس امر میشود و بر صورت به جهنم کشانده میشود.»

(الله متعال به بزرگی خود ما را از این گروها قرار ندهد)

و از حسن بصری رحمه الله آمده است که می گوید: " ما خافها إلا مومن و ما أمنها إلا منافق "

«هیچ کس از این (ریا) نمی ترسد جز مومن و هیچ کس از آن ایمن نیست مگر منافق.»

برادر مجاهد، صحابه کرام رضي الله عنهم و سلف صالح امت آن پاکان که بر دین مستقیم الله متعال بوده اند با وجود این همیشه نیات خود را جستجو می کردند و اعمال خود را نگاه میکرند آنهم بخاطر ترس از نفاق.

عمر بن خطاب رضي الله عنه به حذیفه رضي الله عنه میگفت: " تو را به الله قسم میدهم آیا اسم مرا پیامبر اکرم صلى الله عليه وسلم در لیست منافقین یاد نکرد؟ و میگفت: نه و هیچ کسی را بعد تو تزکیه نمی کنم.

و ابن ابی ملیکه رحمه الله میگوید: " أَدْرَكْتُ ثَلاَثِينَ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم كُلُّهُمْ يَخَافُ النِّفَاقَ عَلَى نَفْسِهِ، مَا مِنْهُمْ أَحَدٌ يَقُولُ إِنَّهُ عَلَى إِيمَانِ جِبْرِيلَ وَمِيكَائِيلَ " [بخاری تعلیقا]

«سی نفر از اصحاب پیامبر اکرم صلى الله عليه وسلم را یافتم که همگی از نفاق بر خود ترس داشتند و هیچ یک از آنها نمی گفت: که او بر ایمان جبراییل و میکاییل است.»

(این احادیث دلیل بر این نیست که بگوییم اصحاب پیامبر بر ایمان خود شک داشتند آن طور که روافض میگویند بلکه این دلالت بر این دارد که این از تقوای قلوب آن قوم پاک بود که مراقب اعمال خود بودند که نابود نشود و یا در صف منافقین داخل نشوند و دلیل واضح برای آن این را می توانیم بگوییم)

﴿وَلَقَدْ أُوحِيَ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكَ لَئِنْ أَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ [الزمر_۶۵]

«و به راستی که به تو و به کسانی که پیش از تو بودند، وحی شد که اگر شرک آوری، یقیناً اعمالت (تباه و) نابود می شود، و از زیان کاران خواهی بود.»

در آیه توجه داشته باشید که الله متعال به پیامبر اکرم ﷺ میفرماید: که اگر شرک بورزی اعمال تو نابود میشود و از زیان کار میشوی.

و در حالیکه مسلم است عقیده أهل سنت این است که پیامبر اکرم معصوم هستند و از شرک بری هستند بلکه نبوت آنها بر هدم شرک و مظاهر آن بوده است اما این برای مذاکره و گوش زد به من و شما است که مواظب اعمال و کردار خود باشیم. چنانکه حذیفه رضي الله عنه میگوید: «مواظب باشد یکی از شما اینکه یهودی یا نصرانی شود و خود نمی داند.» و سپس این آیه را خواند:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَىٰ أَوْلِيَاءَ ۘ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ ۚ وَمَن يَتَوَلَّهُم مِّنكُمْ فَإِنَّهُ مِنْهُمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ [المائدة_۵۱]

«ای کسانی که ایمان آوردید! یهود و نصاری را به دوستی بر نگزینید، آنان دوستان یکدیگرند، و کسانی که از شما با آنها دوستی کنند، از آنها هستند، همانا خداوند گروه ستمکار را هدایت نمی کند.»

[و این روایت در مستدرک امام حاکم رحمه الله آمده است.]

لهذا با این تفسیر جواب شبهه اهل زیغ داده شود و این دانسته شود روافض خود از منافق ترین گروه دنیا هستند زیرا دروغ و خلف وعده و غدر و توهین به مخالف خود و آنها را أولاد زنا خواندن از اصول بنیادی آنان است قاتلهم الله تعالی [مترجم]

➢ آفت دوم: جدال کردن و سر و صدا راه انداختن

أبو أمامه ﷺ از پیامبر اکرم ﷺ روایت کرده که فرمودند: " أَنَا زَعِيمٌ بِبَيْتٍ فِي رَبَضِ الْجَنَّةِ لِمَنْ تَرَكَ الْمِرَاءَ وَإِنْ كَانَ مُحِقًّا وَبِبَيْتٍ فِي وَسَطِ الْجَنَّةِ لِمَنْ تَرَكَ الْكَذِبَ وَإِنْ كَانَ مَازِحًا وَبِبَيْتٍ فِي أَعْلَى الْجَنَّةِ لِمَنْ حَسَّنَ خُلُقَهُ " [رواه أبو داود]

«من ضامن هستم به خانه ای در وسط بهشت برای کسی که جدال کردن را ترک کند،و اگر چه حق با او باشد ، و به خانه ای در وسط بهشت برای شخصی که دروغ را ترک کند و اگر چه به شوخی باشد و به خانه ای در بالاترین نقطه بهشت برای کسی که اخلاق حسنه داشته باشد.»

و ابو هریره ﷺ از پیامبر اکرم ﷺ روایت کرده که فرمودند: «هیچ بنده ایی به صورت کامل ایمان نمی آورد مگر اینکه دروغ را حتی در شوخی ترک کند و جدال نمودن را و اگر چه صادق باشد»

و ابن عباس ﷺ میگوید: که پیامبر ﷺ فرمود: " لاَ تُمَارِ أَخَاكَ " [رواه الترمذي و قال حديث حسن غريب]

«با برادرت جدل و ستیزه نکن.»

➢ آفت سوم: غیبت کردن است

غیبت چیست: یعنی یاد کردن برادرت به آنچه که او خوش ندارد.

الله متعال میفرماید: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ ۖ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَب بَّعْضُكُم بَعْضًا ۚ أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَن يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۚ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَّحِيمٌ﴾ [الحجرات_١٢]

«ای کسانی که ایمان آورده اید! از بسیاری از گمان (های بد) بپرهیزید, بی شک بعضی از گمان (ها) گناه است, و(در امور دیگران) تجسس (وکنجکاوی) نکنید, وبعضی از شما بعضی دیگر را

غیبت نکند, آیا کسی از شما دوست دارد که گوشت برادرش را در حالی که مرده است, بخورد؟! پس (البته) آن را ناپسند دارید و از خدا بترسید, بی گمان خداوند توبه پذیر مهربان است.»

و ابن عباس رضي الله عنه میگوید: «الله متعال غیبت را بر مومن حرام کرده است همانطور که خود مرده را بر او حرام کرده است.»

و ابوهریره رضي الله عنه مرفوعاً روایت کرده است: " أَتَدْرُونَ مَا الْغِيبَةُ " قَالُوا اللَّهُ وَ رَسُولُهُ أَعْلَمُ. قَالَ: " ذِكْرُكَ أَخَاكَ بِمَا يَكْرَهُ " قِيلَ أَفَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ فِي أَخِي مَا أَقُولُ قَالَ: " إِنْ كَانَ فِيهِ مَا تَقُولُ فَقَدِ اغْتَبْتَهُ وَإِنْ لَمْ يَكُنْ فِيهِ فَقَدْ بَهَتَّهُ " [٤]

«آیا میدانید غیبت چیست؟ گفتند: الله و رسول بهتر میدانند. گفت: «که یاد کردن برادرت به آنچه که ناپسند میداند.» گفته شد: اگر در برادرم آنچه که گفتم بود چه؟ فرمودند: «اگر میگویی آنچه که در او است او را غیبت کرده ایی و اگر چیزی را گفتی که در او نیست به او بهتان بسته ایی.»

عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ قُلْتُ لِلنَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم حَسْبُكَ مِنْ صَفِيَّةَ كَذَا وَكَذَا قَالَ غَيْرُ مُسَدَّدٍ تَعْنِي قَصِيرَةً. فَقَالَ: " لَقَدْ قُلْتِ كَلِمَةً لَوْ مُزِجَتْ بِمَاءِ الْبَحْرِ لَمَزَجَتْهُ " [رواه أبو داود و الترمذي و قال حديث حسن صحيح]

و ام المؤمنين عائشة رضي الله عنها میگوید: به پیامبر اکرم صلى الله عليه وسلم گفتم: ای پیامبر کافی است که از صفیه چنین و چنان است (یعنی دستانش کوچک است). پیامبر اکرم صلى الله عليه وسلم فرمود یک کلمه ای گفتی که اگر آنرا به دریا می انداختی با او مخلوط میشد.»

---

[٤] - قال شعيب الأرنؤوط : إسناده صحيح على شرط مسلم--- إسناده صحيح على شرط مسلم، وهو مكرر ما قبله.
وأخرجه مسلم "٢٥٨٩" في البر والصلة: باب تحريم الغيبة، والبغوي "٣٥٦٠"، والبيهقي في "السنن" ١٠/٢٤٧، ومن "الآداب" "١٥٤" من طرق عن إسماعيل بن جعفر، بهذا الإسناد.

➢ آفت چهارم: دزدی از مال غنیمت (غلول کردن)

الله متعال میفرماید: ﴿وَمَن يَغْلُلْ يَأْتِ بِمَا غَلَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ [آل عمران_١٦١]

«و هر کس خیانت کند،روز قیامت،با آنچه(در آن) خیانت کرده بیاید.»

و ابن عباس رضی الله عنه میگفت که عمر رضی الله عنه برایم گفت: " لَمَّا كَانَ يَوْمُ خَيْبَرٍ أَقْبَلَ نَفَرٌ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالُوا: فُلَانٌ شَهِيدٌ، فُلَانٌ شَهِيدٌ، حَتَّى مَرُّوا عَلَى رَجُلٍ، فَقَالُوا: فُلَانٌ شَهِيدٌ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «كَلَّا إِنِّي رَأَيْتُهُ فِي النَّارِ فِي بُرْدَةٍ غَلَّهَا، أَوْ عَبَاءَةٍ» ، ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «يَا ابْنَ الْخَطَّابِ اذْهَبْ، فَنَادِ فِي النَّاسِ أَنَّهُ لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ إِلَّا الْمُؤْمِنُونَ» " [صحیح مسلم]

«وقتی روز خیبر شد چند نفر از اصحاب پیامبر صلی الله علیه وسلم برگشتند و گفتند: فلان شخص شهید است و فلان و فلان شهید هستند تا اینکه به شخصی گذر کردند و گفتند: شهید است. پیامبر صلی الله علیه وسلم فرمود: «هرگز. او را در آتش جهنم دیدم بخاطر چادر یا عبائی که دزدیده بود.» سپس رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمود: «ای پسر خطاب در مردم ندا بده که در جنت نمی رود مگر مومنان.سه بار .گفت خارج شدم وندا دادم کسی وارد بهشت نمیشود الا مومنان »

و عبدالله بن عمرو بن عاص رضی الله عنهما روایت می کند که: "كَانَ عَلَى ثَقَلِ النَّبِيِّ صلی الله علیه وسلم رَجُلٌ يُقَالُ لَهُ كِرْكِرَةُ فَمَاتَ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلی الله علیه وسلم: " هُوَ فِي النَّارِ " فَذَهَبُوا يَنْظُرُونَ إِلَيْهِ فَوَجَدُوا عَبَاءَةً قَدْ غَلَّهَا " [رواه البخاری]

بر وسایل پیامبر اکرم صلی الله علیه وسلم شخصی بود که به او کرکره گفته میشد و مُرد ، و پیامبر اکرم صلی الله علیه وسلم فرمود: «او در آتش جهنم است.» و رفتند نگاه کردند دیدند که یک چادر را دزدی کرده بود.

و ابو هریره رضی الله عنه میگوید: که پیامبر صلی الله علیه وسلم روزی غلول را یاد کردند و امر او را بزرگ پنداشتند تا اینکه گفت: «نیابم کسی را که روز قیامت می آید و بر گردن خود شتری را حمل می کند و آن (شتر) آواز میدهد و شخص میگوید: ای رسول الله مرا کمک کن و می گویم: «امروز مالک چیزی برای تو نیستم

،به تو من ابلاغ کردم.» ، و نیابم کسی را روز قیامت می آید و بر گردن خود اسبی را حمل می کند و آواز میدهد و شخص می گوید: ای رسول الله مرا کمک کن و می گویم: «مالک چیزی برای تو نیستم (قبلاً) به تو إبلاغ حجت نمودم.» ، و نیابم یکی از شما راکه روز قیامت می آید و بر گردن خود گوسفندی حمل می کند که آواز میدهد و آن (شخص) میگوید: ای رسول الله کمکم کن و میگویم: «مالک چیزی برای تو نیستم به تو ابلاغ کردم.»، و نیابم کسی را روز قیامت می آید و بر گردنش یک نفس را حمل میکند (مراد از نفس یعنی غلام دزدی شده از غنیمت) و می گوید: ای رسول خدا مرا کمک کن. و میگویم: «من مالک چیزی برای تو نیستم قبلا برای تو اقامه کردم.» ،و نیابم یکی از شما راکه روز قیامت می آید و بر گردنش پارچه هایی حمل میکند که تکان میخورند و می گوید: ای رسول خدا مرا کمک کن. و میگویم: من مالک چیزی برای تو نیستم ،بتحقیق من برای رساندم.» و نیابم کسی راکه روز قیامت می آید و بر گردنش چیزی ساکتی است (مراد از آن ساکت طلا و نقرها و جواهرات مال غلول است) و می گوید: ای رسول الله مرا کمک کن. و میگویم: «من امروز برای تو مالک چیزی نیستم ،قبلا به تو رساندم.» [متفق علیه]

امام ابن عباس رضي الله عنه میفرماید: «در هیچ قومی غلول پیدا نمی شود مگر اینکه الله متعال در قلب آنان رعب و ترس را می اندازد.» [این روایت در موطأ مالک آمده است]

لهذا مجاهدین به هوش باشند و لو یک تکه چوب از غنیمت را بدون اجازه در آن تصرف نکنند اما دولت اسلامی و اداره غنایم در تعمیمی بیان داشت که استفاده ذخایر و فشنگها و خوردنیها و استفاده ماشینها و ابزار آلات غنیمت گرفته شده در جنگ اگر به آن نیاز شد اشکالی ندارد. [مترجم]

➢ آفت پنجم: حب دنیا

الله متعال میفرماید: ﴿إِنَّمَا مَثَلُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَاءٍ أَنزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ مِمَّا يَأْكُلُ النَّاسُ وَالْأَنْعَامُ حَتَّىٰ إِذَا أَخَذَتِ الْأَرْضُ زُخْرُفَهَا وَازَّيَّنَتْ وَظَنَّ أَهْلُهَا أَنَّهُمْ قَادِرُونَ عَلَيْهَا أَتَاهَا أَمْرُنَا لَيْلًا أَوْ نَهَارًا فَجَعَلْنَاهَا حَصِيدًا كَأَن لَّمْ تَغْنَ بِالْأَمْسِ ۚ كَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ﴾

[یونس_۲۴]

«مثل زندگی دنیا، همانند آبی است که از آسمان نازل کردیم، سپس براثر آن گیاهان گوناگون زمین از آنچه مردم وچهارپایان می خورند ؛ روییدِ، تا زمانی که زمین پیرایه خود بگرفت ، و آراسته شد، و اهل آن گمان کردند که خود بر آن چیره اند ،(ناگهان) فرمان ما در شب یا روزی فرا رسد، و آنچنان آن (کشتزار) را درو کنیم که گوی دیروز هرگز (کشتزاری) نبوده است . این گونه آیات (خود) را برای گروهی که می اندیشند به تفصیل بیان می کنیم.»

و میفرماید: ﴿وَمَا هَٰذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهْوٌ وَلَعِبٌ ۚ وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ ۚ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ﴾ [العنکبوت_۶۴]

«و این زندگی دنیا (چیزی) جز سرگرمی و بازیچه نیست، و بی تردید اگر می دانستند سرای آخرت همان زندگی (واقعی) است.»

و پیامبر اکرم ﷺ میفرماید: " فَوَاللَّهِ مَا الْفَقْرَ أَخْشَى عَلَيْكُمْ، وَلَكِنْ أَخْشَى عَلَيْكُمْ أَنْ تُبْسَطَ عَلَيْكُمُ الدُّنْيَا، كَمَا بُسِطَتْ عَلَى مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ، فَتَنَافَسُوهَا كَمَا تَنَافَسُوهَا وَتُلْهِيَكُمْ كَمَا أَلْهَتْهُمْ " [متفق علیه]

«قسم به الله از فقر بر شما نمی ترسم، لیکن میترسم که دنیا بر شما بسط و باز شود ، همانطور برای کسانی که قبل شما بودند وسیع شد ،و در آن رقابت کنید به مانند رقابت پیشینیان،و هلاک گرداند شما را،به همان گونه که آنها را هلاک گردانید.»

و ابو سعید خدری رضی الله عنه میگوید: که پیامبر اکرم ﷺ میفرماید: " إِنَّ الدُّنْيَا حُلْوَةٌ خَضِرَةٌ وَإِنَّ اللَّهَ مُسْتَخْلِفُكُمْ فِيهَا فَيَنْظُرُ كَيْفَ تَعْمَلُونَ فَاتَّقُوا الدُّنْيَا وَاتَّقُوا النِّسَاءَ فَإِنَّ أَوَّلَ فِتْنَةِ بَنِي إِسْرَائِيلَ كَانَتْ فِي النِّسَاءِ " [رواه مسلم]

«همانا این دنیا شیرین و سبز است و الله متعال شما را در زمین جانشین گذاشته که ببیند چه انجام میدهید ،و از فتنه دنیا و فتنه زنان بترسید، زیرا اولین فتنه برای قوم بنی اسرائیل در زنان بود.»

از الله متعال خواستارم که مرا و شما را از این فتنها محفوظ دارد.

و در آخر: حریص باش ای برادر مجاهد که اخلاق و خلق نیکو داشته باشی:

الله متعال پیامبر اکرم ﷺ را توصیف میکند: ﴿**وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ**﴾ [القلم_۴]

«و یقیناَ تو (ای محمد) بر اخلاق وخوی بسیار عظیم و والایی هستی.»

قَالَ يَا أُمَّ الْمُؤْمِنِينَ أَنْبِئِينِي عَنْ خُلُقِ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ. "قَالَتْ أَلَيْسَ تَقْرَأُ الْقُرْآنَ" قَالَ: قُلْتُ بَلَى. قَالَتْ: "فَإِنَّ خُلُقَ نَبِيِّ اللَّهِ ﷺ الْقُرْآنُ" [رواه النسائي]

راوی میگوید: ای ام المؤمنین مرا خبر بده از أخلاق پیامبر اکرم ﷺ گفت: «مگر قرآن نمی خوانی؟ گفتم: بله. بعد ام المؤمنین رضي الله عنها گفت: «همانا اخلاق نبی خدا ﷺ همین قرآن بود.»

و پیامبر اکرم ﷺ میفرماید: " إنما بعثت لأتمم مكارم الأخلاق " [رواه أحمد]

«همانا مبعوث گشتم که اخلاق نیکو را کامل گردانم.»

{و در روایتی دیگر از أبو هريرة رضي الله عنه: رسول الله ﷺ فرمودند : " إِنَّمَا بُعَثتُ لأتَمِّمَ صَالِحِي الأخلاق"
«همانا مبعوث گشتم که اخلاق صالحی را کامل گردانم.» [ادب المفرد و آلبانی آن را صحیح می داند] } (مترجم)

أسأل الله الكريم رب العرش العظيم أن يتقبل منا صالح الاعمال و يرزقنا الشهادة فی سبيله

" اللَّهُمَّ مُنْزِلَ الكِتَابِ، وَمُجْرِيَ السَّحَابِ، وَهَازِمَ الأَحْزَابِ، اهْزِمْهُمْ وَانْصُرْنَا عَلَيْهِمْ "